

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 124. Feltétlen szerkesztő Dr. Kiss Pál. FELLEGE SZERESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 55. Szerkesztőség és kiadóhivatal Dossowtly-tér 7. szám alatt Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

A román komité

Maült össze, hogy megtárgyalják Tisza István gróf paktumbeli ajánlásait. Mindent megadott az oláhok részére a miniszterelnök, a mi eddig csak kívánságként hangzott, de azért nagyon meg lehet, hogy most már így se fogadják el a paktumot.

Mert a Tisza eljárása folytan borzasztó módon megjött az év végük s most már annyira megrogt a szavuk, hogy egyenesen - öklenni akarnak. Nem éppen magát Tisza Istvánt, a mi még nem lenne baj, hanem egész magyar nemzetünket.

Ugy bizony. Már nem is kérnek, hanem a legvakmerőbben - követelődnek. Nem azt mondják már, a mint különben nem is kezdtek azon, hogy úgy egyezünk meg, hogy jó barátok legyünk, mint az egységes Magyarország egyenlő jogokkal bíró gyermekei szeressük s becsüljük egymást. Ilyenre eddig sem igen gondoltak a komité tagjai, most meg már egyenesen tiltakoznak is az ilyen gondolat ellen.

Ma már azt mondják, hogy ha nem teljesítjük követeléseiket, a romániai testvérek segítségével fogunk bennünket kényszeríteni.

A fenyegetés olyan vakmerő, hogy szégyenlennünk kell, hogy Magyarországon így mer beszélni a magyar nemzet ellen egy nemzetiségi.

Egyenesen a kipurzításunkat helyezi kilátásba a brassói „Gazeta Transilvaniei” című oláh lap.

Emlékeztet az 1848-as időkre. Pedig akkor még csak „hat ezer katonája, meg egy ágyúja” volt Románianak.

Janku Avram hadainak a véres nyomain már akkor is feljajdult nemzetünk, mi lesz hát akkor, most a magyar nemzettel, a mikor ma már „hatszáz ezer katona és ezer ágyú jön nagy oláhországból az erdélyi oláhok segítségére. Nem is szólván arról, a mint pedig kéjeleg a jövő kegyetlenségeinek az elgondolásán ez az oláh újság, hogy a „romániai oláh testvérek más segítséget is vesznek esetleg igénybe”.

Igy ír, így lázít ellenünk, így fenyeget bennünket saját portánkon Tisza Istvánék jóvoltából az erdélyi oláh lap. Saját magyar lelkjeinket meg ugyanezkor részint

guzsbakölik Tiszék csak azért, mert szót mernek emelni a magyar nemzet legszentebb jogainak s Magyarország ezeréves alkotmányos egységének a védelmére.

Uak, munkapárti urak, akik akármilyen tekintetből is, avagy akik éppen meggyőződésből líve Tisza István gróf politikájának, nyugodt lelkiismerettel s felelősséggel igaz érzésével képesek e követni ezt a Tisza István grótot mostani nemzetiségi politikájának abba az utvesztőjébe is, amelybe beleakarja hurcolni a miniszterelnök - tisztára csak a magyar ellenzék elleni vak bosszújában - az egész nemzetet.

Olvassák el csak higgadtan lapunk más helyén ezt a közleményt, mely a brassói „Gazeta Transilvaniei” című oláh újságban jelent meg ellenünk. Olvassák csak el s gondolkozzanak.

Hát akik így beszélnek veünk, lehet azokkal a nemzet miniszterelnökek még - paktálni is? És lehet úgy paktálni, a mint Tisza István akar?

Ha ilyet látunk, az ilyen jelenséggel szemben lehet-e nekünk magyaroknak függetlenségi pártiaknak avagy csak azért is munkapártiaknak lennünk. A kik e nemzet ellen törnek, nem törnek-e éppen úgy a munkapártiak, mint a függetlenségi pártiak ellen? Az olyan politika ellen, amely ilyen veszedelem elé viszi a nemzetet, nem kötelelesség-e minden magyar pártnak tiltakoznia és pártkülömbőség nélkül harci sorba állni?

A függetlenségi párt nem lesz részese a nemzet ilyen elárulásának. De nem lesz e párt számára az se vigasztalás, hogy a munkapárt juttatta ide a nemzetet.

Munkapárti urak, jól olvassák el a „Gazeta Transilvaniei” oláh lap cikket!

Öngyilkos tanító

Dombegyháza szenzációja.

A csendes kis Dombegyháza községnek nagy szenzációja van. A község egyik derek tanítója, menekülni akarván gyógyíthatatlan betegsége elől, tegnap forgó pisztollyal agyonlőte magát.

A kis község nagy szenzációt kelölt esetéről tudósítnak a következőket közli veünk:

Dombegyháza községben Rajki Mihály tanító már évek óta működik a község lakóinak, nemkülönben fölöttes hatóságának általános megelégedésére.

Nemcsak tanítói hivatásának pontos és lelkiismeretes betöltésével érte el Rajki Mihály tanító, hogy őt községének apraja-nagyja tisztelte, de jó modoráért, mindenkiel szemben tanúsított előzőkenységért meg nagyon szerették is őt.

A testet lelket megemészítő tanítói munka azonban Rajki Mihály tanító fölött sem sürri el nyomtalanul. Pár évvel ezelőtt Rajki Mihály szervezetét sorvasztó kór támadta meg. Betegségére többfelé keresett gyógyulást, de hasztalanul.

Ő maga nagyon jól tudta, hogy gyógyulást nem remélhet. Ez a körülmény igen elkésztette a gondos családapát, ki e télen már igen sokat betegeskedett.

Most is ágyban fekvő beteg volt és mint ilyet tegnap délután néhány jó ismerőse látogatta meg. Ezeknek sokat panaszkodott betegségéről, kik vigasztalták a gyógyulás reményével.

Rajki néminán hallgatta ismerősei vigasztalását. Jól tudta, hogy azt csak az ő bátorítására, jobban mondva vigasztalására mondják barátsái. Benne régen megérelődött az öngyilkosság gondolata.

Mikor a vendégek elávoztak, fia kísérte ki azokat. A beteg ember ezt az időt használta fel rémes teltének elkövetésére. Míg fia kint a vendégektől bucsuzott, addig a betegségtől agyongyőört ember kivette éjjeli szekrényéből forgó pisztolyát és szájába löit. A golyó a fején jött ki.

A fia kívül hallotta a durranást, mikor a szobába ért, vértől borítva haldokolva találta apját, ki pár perc alatt kiszáradott. Rajki Mihály öngyilkossága a községben általános részvélet kelt.

A románok ellenünk.

Egy román lap vakmerősége.

A Brassóban megjelenő Gazeta Transilvaniei, mely a hazai románok vezető lapja, D. Xenopol jessy egyetemi tanár tollából: vakmerő cikkeket közölt, amelyeket azért adunk alábbi kivonatban,

hogy lássa mindenki, miféle hangon szabad és lehet egy nemzetiségi lapnak a magyarság ellen lázítani:

Cikkek végtelen sorának segítségével fenntartottuk a magyarországi románokat a magyarok megsemmisítő törekvései ellenében. A magyarok minden tagadása dacára tény, hogy az erdélyi, valamint magyar megyékben élő románok üldözve vannak és a magyarokra nézve nagyobb öröm nincs, mint amikor látják, hogy a fajuk hullámai áterjednek a Tiszántúrra, egészen az erdélyi keleti és déli Kárpátokig. A magyarság ama törekvése, hogy a románság létét megsemmisítse, mégis lehetetlen e két nép számaránya miatt. Ha jónak fogadjuk el a hivatal s statisztikát, akkor is csak hat millió az ualkodó nemzet létszáma, mert a magyarság statisztika szerinti nyolc millió lélekszámában benne foglaltatik a kétmillió lelket számláló zsidóság is. A hat milliónyi magyarság talán nem gondolhatja, hogy el tudja nyelni a négy millió lelket kitevő román lakosságot, amennyi Magyarországon van.

Azután meg a románság erős fejlődésben van. Mik voltak a románok 1848-ban és minő műveltségi fokot állanak ma. Az erdélyi románoknak a magyar királyság keretein kívül hatalmas támaszuk van, mely napról-napra csak nő. Románia 1848-ban hater ezer katonával és egy ágyúval bírt. Most pedig 600 000 katonája és 1000 ágyúja van.

Mért nem tanulnak a magyarok Ausztriától, amely kénytelen volt nem germán elemekkel nemzeti nyelvet, parlamenteket, egyemet, bíróságokat adni? A magyarok éppen ellenkező elvet vallanak és egész erejüket arra használják fel, hogy a nemzetiségek elnyomása által saját fajukat gyarapítsák. Nem látják a magyarok, hogy ez lehetetlen? Például a horvátok. Hányszor próbálták ezeket elnyomni és mindannyiszor kénytelenek voltak nekik engedményeket tenni. Nem kötelelességük-e a románsággal szemben is, amely úgy az állam, mint a magyar civilizáció fenntartásához hozzájárul. Most, mikor a magyarok a románokkal nemzeti jogaik megadása felett tárgyalnak - ez arra mutat, hogy a magyarok gyengültek - nem tudnak már másokat nemzetiségüktől megfosztani. Mkor mindent lájuk, vajon lehet-e még szó a magyarág győzelméről? Minden józan gondolkodó ember azt fogja felelni, nem! Nem, mert ez a törekvésük igazságtalanságon épült fel, mely igazságtalanság nem bírt ennek a tervnek végrehajtására szükséges erővel.

Ezenkívül a magyarságnak gondolkoznia kell, hogy mint idegen faj

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

1914. január 1-től május hó 1-ig készpénzfizetés mellett 10% pénztári engedményt nyújtok.

üzletem átalakítása miatt

Urbán István

rőfös- és divatáru kereskedő.

áll itt, Európa közepén és nemcsak a románokkal kell a küzdelmet kiállni, hanem az összes szláv törökökkel is. A románok és a szlávok két részből szorítják a magyarokat. E szláv tengerben a magyarság nem egyéb, mint egy nem természetesen sziget, mely sziget kénytelen összekötésbe lépni egy más ethnikus organizmussal. Ez az organizmus nem lehet más, mint a román nép.

De hogy lehetne keresni jó viszonyt a kettő közt, mikor a magyarok arra törekednek, hogy megsemmisítsék a románság legjobb felét. Ez természetesen, csak bajt hozhat a magyarságra, mely baj annál nagyobb, amennyiben a román királysággal is szembe hozza a magyar népet. Románia semmi áron nem engedheti, hogy a magyarok a románság felét megmagyarosítsák és hogy lelkükből latin származásuk tudatát kiöljék. A királyságbeli románok mindonre képesek, hogy megmentéik véreiket ilyen sorstól.

De Romániának a hármasszövetséggel való jó viszonya is csak azt vonhatja maga után, hogy Ausztria megparancsolja Magyarországnak a román nép kibékítését. A románok vagy a saját erejükből, vagy a romániai testvérek segítségével, — a kik más segítséget vesznek esetleg igénybe — de szabadulni fognak a türhetetlen magyar iga alól. De ha erőszakkal fognak szabadulni a magyar elnyomatástól, akkor Magyarország emlékezni fog, hogy: por és hamu vagyunk.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

■ Naptár január 21 szerda Róm sz. vt. Protestáns Agnes sz. vt. Görög orosz január 8 György Nap kel 7 óra 41 percek nyugszik 4 óra 41 percek

■ Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Fagy-pont körüli hőmérséklet és helyen-lent havazás várható. Sürgönyprog-nózis: Fagy-pont körüli hőmérséklet, sokhelyütt csapadékkal. Déli hőmér-séklet: 0,8 C.

— A járványok elérték tetőpont-jukat. Az idei tél úgy látszik na-gyon alkalmas a járványos beteg-ségek kifejlődésére. Alig van a vármegyének egyetlen községe, hol el ne volna terjedve egyik vagy másik járványos gyermek-betegség. Makó a vármegye leg-nagyobb helysége és itt, nálunk csaknem minden járványos gyer-mekbetegség, el van terjedve és az orvos véleménye szerint ezek nálunk elérték tetőpontjukat.

— Makó patkányfészek. Egy al-kalmossal megírjuk már, hogy a főtéri házak legfőbbjében, annyira elszaporodtak a patkányok, hogy este úgy sétálgatnak az utcán, mint a csirkék az udvaron. Annak idején kifejezésre juttattuk azt is, hogy kötelezni kellene a háztulaj-donosokat a patkányok irtására. Figyelmeztetésünk hatás nélkül maradt. Most arról értesítenek bennünket, hogy a patkányok már a főtér közelében levő utcákban levő házakban terjeszkednek. Ugy van az, hogy ez a nagyon sza-pora és nagyon kártékony állat, ha kellő irtásra nem talál, elsza-porodik és nem lesz ház Makón, hol patkány nem lesz. Akkor majd a polgárok maguk fogják kérni a hatóság intézkedését, mit meg-tehetne már a hatóság most is, mert hiszen van törvényes intéz-kedés, mely a hatóságoknak köte-lességé teszi, hogy a kártékony állatok irtását ellenőrizzék.

— A tüdővészellenes szanatórium makói osztályának a választmánya vasárnap délután Hervay Istváné elnöklété mellett a vármegyeházán ülést tartott s elhatározta, hogy az egyesület propagálására legközelebb tezsurt rendez. A zsúr idejűl a febrnár elsejei vasárnapot tűzték ki s a Casino összes termében tartják. Tekintve az egyesület ig zán huma-nus céljál, a makói társadalom színe java összefogott, hogy e cél ér-dekében minden áldozatot meghoz-zon. Ahány fillér összejön az egye-sület oltarán a társadalom adakozá-sából. annyi csepp könny fog felszá-radni a szegéoy sanylódó tüdőbete-gek arcán azáltal, hogy a társada-lom fillérei utját akarják szegni a tüdővész kegyetlen pusztításainak.

— Halálkozás. Sehl György dr. mezőkováczházi járásorvos hosz-szas szenvedés után tegnap el-hunyt.

— Eltűnt fiu. Vajda Iszó Para-dicsom utcai lakosnak Imre nevű fia néhány nappal ezelőtt eltűnt hazulról és azóta nyoma veszeit, miért is a rendőrség országosan kőrözi.

— Meghívó. A Makó és vidéke hagyma és zöldségtermelők egyesü-lete, mélt. dr. Markovics Manó főispán, nagys. Hervay István alispán, nagys. dr. Galambos Ignác polgármester és dr. Holler György ügyvéd urak véd-nökege alatt Mándoki János elnöklété mellett 1914. évi január hó 25-en saját pénztára javára a „Korona” szálloda omeleti termében Fáyol Pista zene-kezanak közreműködéséve tánemulat-ságot rendez, melyre ezuton is tiszte-lettel meghívja a rendezőség. Belépő-dij személyenként 1 kor. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fo-gadottnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— Inasok rokonszántásága. Ne-hány elvetemült inasgyerek külö-nös passziót követ az utóbbi idő-ben. Kavicsot tesznek gummi pus-kába és azzal lövöldözik be a kirakatok ablakait, valamint a köz-világó izzó testeit körülölgő fveg-burokat. A rendőrség nyomozza kutatja a kártékoyn inasgyereke-ket, de eddig eredményt még nem ért el.

— Talált tárgyak árverezése. Aki valaha a rendőrségen megtesintette a talált tárgyak raktárát, igazán ér-dekes dolgokat látott, fél női papu-csot, hegedű vonót, liztes zsáot, törött tajték pipát és még itt elszám-láhatatlan sok tarkaságot. Sok tár-gyért a tulajdonosaik megjelentek és ezek a kellő igazolás utá meg is kapták elveszett jószágokat. Igon eokan vannak azonban olyanok is, kik soha sem keresték elveszett tár-gyaikat és most is ilyenekkel van tele a rendőrség kamarája. Már több nem is fér bele. Az 1913. év 2 ik felében gyűlték ezek össze. A ren-dőrség tovább nem őrzi őket, hanem pénteken délelőtt 10 órakor a városi széképület udvarán elárverezik.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Szentpéteri Imre Kiss Juliánával, Tóth Sándor Nagy Gy. Rozáliával, Nagy Pál Kis Máriaival, Kádár István Siket Klárával. Házas-ságot kötöttek: Kusz György Kocz-kás Máriaival, Vitéz András Mada-rász Juliánával. Elhaltak: Gera Amália 18 hónapos, Borka Erzsébet Özv. Fodor Györgyné 70 éves ko-rában.

Bódi Mihály örökösei

eladják a Luther-utca 54. ujszámú 225 négyyszögöl területen fekvő házát, mely áll 2 szoba, konyha, kamra, tágas istálló, szalmás és kocsiszin, kotárka, hambár, sertésolból és kert-ből stb. A Dorka dűlőben levő 3 kis hold föld tanyaépülettel együtt és ó-kortyogóban levő egy napos vete-ményes földet. Értekezni lehet a fenti szám alatt, vagy Joó Sándorral, Tulipán-u. 29. ujsz. a szalmapiac téren.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim” férfi gummi-övseer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuc-zat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 4 korona. Portó 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Kőfaragó-utca 7. Diszkrét szétküldés.

A nagybányegyesi gyujto-gatók.

Sütő Józsefet öt évi fegyháza itelték.

Haász Antal nagybányegyesi nagybirtokos dohányföldjéről esztendőök óta lopkodták a dohányt. Azonban hiába volt a csendőrség-nek szorgalmas nyomozása, a tolvajokat nem tudták kézrekeríteni. A tolvajok, mikor már érezték, hogy bűnüket aligha tudják tovább palástolni, a múlt év február hu-szadikán, éjszakának idején fel-gyujtották a dohánypajtákát. A tolvajok azután gondoskodtak arról is, hogy a tűz esetleges eloltása dacára eléggének legalább azok a könyvek, amelyekben az elszállí-tott dohánymennyiségek voltak be-jegyezve. Erre azért volt szükség, hogy ne lehessen megállapítani az ellopott mennyiséget. A tolvajok terve sikerült is. A tüzet eloltani nem lehetett és a fölhalmozott nagymennyiségű dohánykészlet a tűz martaléka lett.

Haász Antal ekkor megbizta Kádár Elemér határrendőrségi de-tekтивet, aki már régebben sike-resen nyomozott a földbirtos ta-nyáján egy korábbi tolvajlasi ügy-ben. Kádárnak ismét kedvezett a szerencse és sikerült is kinyo-mozni a teteseket Sütő József csősz és Nagy Flórián dohányker-tész személyében. A esetről Kádár detektiv nyomban értesítette a ko-váczházi főszolgabíró, akivel együtt hozzáfogtak a gyanúsítottak kihallgatásához. Sütő József a ki-hallgatások során elmondotta, hogy a dohánypajját Nagy Flórián nevű dohánykertésszel közösen gyuj-tották föl. Beismerő vallomások után a csendőrök mindkettőjüket bezárlították a szegedi ügyészség fogházába.

A szegedi törvényszék esküdt-bírósa ma tárgyalta ezt az ügyet Pókay Elek előklésével. A köz-vadát Horváth Jenő királyi ügyész képviselte. Sütő Józsefet, Hájnal István dr., Nagy Flóriánt Lipkai Kálmán dr. védte.

Az esküdszék megalakítása után a két vádlottat hallgatták ki. Mindketten tagadták a vád alap-ját képező bűncselekményt, holott a főszolgabíró és a vizsgálóbíró előtt beismerték tettüket. Ezzel szemben azt adták elő, hogy a cselekmény elkövetését azért vál-lalták magukra, mert féltek a csendőrök és a detektiv kivallatásától. Kihallgatta a bíróság Kádár detektivet is, aki elmondotta, hogy a vádlottak a bizonyítékok sulya alatt ismerték be a lopást és a gyujtogatást. Hat tanut hallgattak ki még a délelőti folyamán, akik nagyrészt terhelően vallottak a vádlottakra. Délután a vád- és védbeszédre került a sor. Az ügyész a vádlottak megbűntetését kérte. A védők pedig védenekik felmentését, mert szerintük a ta-nuk vallomása olyan zavaros volt, hogy azokra vádat alapítani nem lehet.

Ezután az esküdték visszavonul-tak. Félhét órakor Szalay József, az esküdték főnöke kihirdette a

verdictet, amely szerint Sütő Józsefet bűnösnek mondották ki, míg Nagy Flóriánt fölmentette. A bíróság az esküdték verdictje alapján Sütő Józsefet öt évi fegy-házra ítélte. Az ügyész az ítélet-ben megnyugodott. Hájnal István dr., Sütő védője, semmisségi pa-naszt jelentett be.

Feleséggyilkosság a váróteremben.

Rémes családi dráma.

A miskolci alsó pályaudvar másodosztályú várótermében halálos tragédia játszódott le. Egy ta-nító agyonlőtte feleségét, aki töle rosz családi élet után válni készült. Most volt éppen a miskolci ör-vényszéken az utolsó békéltetési tárgyalás. Becsák rudabányai tanító visszahozta. De a felesége térjen vissza hozzá. Mikor úgy látszott, hogy soha többé nem találkoznak a felesé-gével, örült izalmában öt revol-verlövéllel megölte feleségét. A véres eset részletei a következők:

Közel négy éve, hogy Becsák Antal ragályi kántortanító feleségül vette Botka Stefániát, egy ragályi gyógyszerészek, Botka Imrénének lányát. A kántortanító házassá-lata nem volt boldog. A házasság már az első időben veszekedtek és a nézeteltérés napirenden volt házuk-nál. Becsákot később kántortani-tóvá választották Rudabányára. Itt ujra kezdődtek a veszekedések, amelyeknek főoka — ahogyan ezt a férj mondja — az volt, hogy rájött az asszony hűtlenségre. Az asszony nem bírta soká az örökös perpatvari és hazaköltözött szülei-hez Ragály községbe. Elhatározta, hogy elváltik urától. Becsák többször rimázkodott feleségének, hogy tér-jen vissza hozzá.

Tegnap délelőtt volt a miskolci törvényszék a válópör második békéltető tárgyalása. Becsák azt az információt kapta, hogy több békéltető tárgyalás nem lesz és rövidesen kimondják a választ. A tárgyaláson az asszony az anyjával jelent meg.

Az utcán Becsák sirva könyör-gött az asszonynak, hogy térjen vissza hozzá. De az hajthatatlan maradt. Becsák ekkor egy vaska-reskedésbe ment, ahol revolvert és tizenkét darab töltényt vásárolt. Egy vendéglőben úgy nyilatkozott ismerőseinek, hogy még ma agyonlővi a feleségét. Még ott a vendéglőben, ismerősei előtt meg-töltötte a hatlővetű revolvert. Becsák a tiszavidéki pályaudvar második osztályú várótermében találta a feleségét, aki anyja és ügyvédjének irodavezetője társasá-gában várta a vonatot, hogy Ragályba hazautazzék. Becsák ismét kérte a feleségét, de az ujra ridegen visszautasította.

Az ügyvédjelölt ekkor a vágá-nyokhoz ment és néhány szót sugóit a kalauz fülebe. Becsák úgy vélte, hogy külön szakaszt kér az asszony számára s így ő nem beszélhet többé a feleségével. Erre odament a feleségéhez, erő-sen átkarolta és háromszor rálőtt. Az első lövés után az asszony megrémült anyja megragadta Be-csákot, aki azonban eltaszította magától és még kétszer sűtötte el revolvert az asszonnyra, akik

POÓR ENDRE VILMA-CREM

gyógyszerésznél kapható Makón
gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepő, májfolt,
arc- és kézvörösség és min-
denféle bőrtisztítási ellen.

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfjító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona,
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfjító 1 kor
Ezen ppereszerék több kiállításán ér-
mekkel lettek kiütötve.

Negy raktár-keresztfákól száraz, jó minőségben, nagy választék
érekopersókból és műkoszorúkból.

„ÓRANGYAL” disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házban.

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata.
Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban része-
síteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetően olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen teteme-
sen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellekekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy
az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszrel, a legnagyobb
megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem verse-
nyezhet senki. - Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szives
jóindulatú pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

Ö Z V. G Y U R I K L A J O S N É

az „Órangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa. - Hullaszállítást és exhu-
málást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki hához.

Hét díjazás gyászosi, hűges és nyitott, magfenté behuzatokkal
s mindennemű ravatalozás díjlanul áll a vevők rendelkezésére.

Földhaszonbérbeadási hirdetmény.

A rákosi szö-
vetkezet köz-
lében a Rác út mentén 56 kat, hold
szántóföld tanyaépületekkel és takar-
mánykészlettel t. évi október hó
1-től 5 évre haszonbérbe kiadó.
Értekezni lehet a városházán Pákh
Kálmán gazdasági tanácsnokkal.

Jégvermek megtöltésére

ajánljuk

MÜJEGÜNKET,

melyet ab gyárunk legalább 100 métermázsa
vételnél most 1 koronáért adunk pr métermázsa.

Zeitler malom részvtársaság jéggyára.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei
Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk
bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját
készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mérték-
osztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról bizto-
sitjuk.
Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

Hagymaföld és herének való

első rendű alkalmas földek
kaphatók Iritz Miksánál.

Uj malom megnyitás.

Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón,
az Ara-**malom** megvettük és azt a legújabb rendszerű
di utcai gépekkel felszerelve, a mai kor kívá-
nalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemű
örlemények elvégzését, ugyszintén

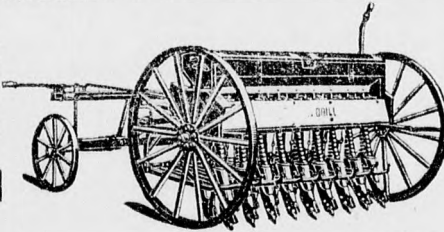
liszt-, korpa-, dara- stb. árusítását

és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan
eszközlünk.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kér :

Tamás Mihály és Társa
hengerműmalom Makó.

FIGYELEM!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy
gazdasági gépraktáramat a legújabb gazdasági gé-
pekkel kibővítettem. Az
őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves Bächer-féle
tüköracél kormányval ellátott (mindenféle nagyságban) ekét szereztem
be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves föld-
ben is nem ragadnak és igen csekély vonc erő igényelnek, bárkinek
is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tar-
tok mindennemű fogas és lárcos boronákat, saját találmányú és
szabadalmazott vesszőtánczatu vaspálcás boronákat, mely kitűnően
bevált és nagy keresletnek örvend, már most megrendelhetők,
6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat, szecs-kavágó,
répavágó, kukoricamorzsolókat. Továbbá raktáromon megérkeztek
a világhírű Melichár-féle Unikum Drill sorvető Imperator műtrágya
és magvető gépek, melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak
utólérhetően tökéletességünkénél fogva igen nagy keresletnek örven-
denek. Továbbá nagy ujjongság a már kipróbált Johnston féle
kukoricaszár aratógép, ennek előnyös és könnyű munkaképességét
és kezelését bármikor raktáromon bemutatom. Végül mindennemű
gépek azonnali javítását a legszolidabb árban és jótállás mellett
elvállalok. Autogón hegesztőmmel módomban áll bármilyen nagyobb
alkatrészt meg- Számos javított és használt vetőgép olcsón kapható.
A t. gazdaközönség további becses pártfogását kérve, tisztelettel:

Telefonszám 126. LIPTÁK BÉLA

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye, MAK
Szent János-tér 20. ujszám. Saját ház.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
(Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali-, fali-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árúsítok.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón.

Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról

o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Főidék eladását és vételét gyorsan és pontosan közzvettem.

Értesitem az iparos, kereskedő és gazdaközönseget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselőjét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még túl magas kamatláb mellett is elsőrendű banitások válhatnak is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacra jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem ga antálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekét en és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

K E N Y E R E S I Z S Ó

bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Ingatlanok hírléte és eladása.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár háztartási, kozmetikai és kótszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Köfaragó u. 7. Ujabb előnyajánlatunk: 1 csoport 2 korona 50 fillér. 1 drb. üvegtégely francia arc- és közfinomító, 1 drb. francia szappan (bármely illatban), 1 üveg francia parfüm bármely illatban, 1 üveg francia brillantin (bármely illatban), könyv 160 lap angol powderpapir, 1 csomag dr. Heider-féle fogpor, drb. francia fogkefe (csont nyóllel), 1 csomag amerikai Shampooon szájosópor, 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz, 10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap), összesen 19 drb., korona 50 fillér, 1 csoport 5 korona. 1 üveg valódi Odol szajviz. 1 üveg amerikai Hair-Petrol, üveg valódi kölnivíz, 1 üveg valódi francia parfüm (bármely illatban), 2 üveg valódi francia brillantin (bármely illatban), 6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban), 1 drb. fogkefe csontnyóllel, 1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor, összesen 15 drb. 5 korona. Szállítás naponta utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszer és háztartási értesítőnköt kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Van szerencsém a nagyérdemű közönseget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

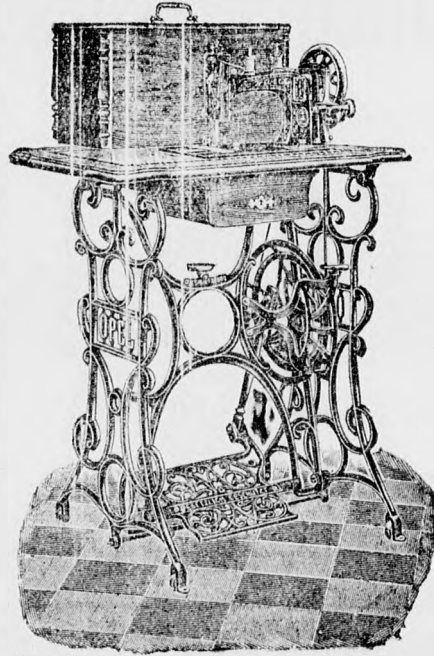
átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árúsítom.

A n. é. közönsege szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

A legújabb szerkezetű lábballhajtós morzsolókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, hengeres répavágókat és szeckavágókat, kézi és

járgányos darálókat,

vizmentes ponyvák és kender zsákokat, énekelőgépeket, hanglemezeket és azok alkatrészeit, Opel, Centrálbabin, karikahajós varrógépeket és mindennemű gép alkatrészeket előnyös árban és

kedvező fizetési feltételek mellett szállít
Glück Samu gépraktára Makó.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölnivíz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölnivíz-poudert és kölnivíz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és küzli, hol szerozhető be az eredeti minőség. ::-::

fején tatáltak a golyók. Egy rendőrbiztos mindjárt ott termelt.

A pályaudvar közönsége riadtan összefutott. A rendőrbiztos lefogta Becsákot. Az asszony öt perc múlva meghalt. Becsákot bevitték a központi rendőrségre, ahol az ügyeletes rendőrkapitány rögtön kihallgatta.

Becsák Antal beismeri tettét és sirva jelentette ki, hogy nem emlékszik magára a gyilkos merényletre. Hosszasan mondogta el házasságuk történelmét, amely akkor fordult tragikusra, amikor a férj meglátta, hogy az asszony egy falusi jegyzővel levelez. A vátopór folyamán könyörgött az asszonynak, hogy térjen vissza, Bácsáné azonban ezt megtagadta. Egyszer hallotta a férj az asszony környezetétől, hogy Becsáknéra hatnak a fenyegetések. Ezért az első békéltető tárgyalás alkalmával tisztán fenyegető cézzel egy rossz revolverrel fogott az asszonyra. A mai tárgyalás után már semmi reménye nem lehetett arra, hogy az asszonyt valaha viszonzálja. Ez teljesen elvette az eszét és eszméletlenül követte el tettét. Nem emlékszik vissza semmire, csak akkor eszmélt öntudatra, amikor a rendőri őrszobában volt.

Becsák sirva mondta: - Megbántam, amit tettem. Megnyugsom, hiszen ugys bűnösödni fogok a tettemért. Legalább nyugodni lesz a lelkiismeretem.

IRÉNIA
MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, január 22-én este 8 órakor.

Lelkiismeret
Dráma 3 felv.

Igazságos büntetés
Dráma.

Feleségének udvarlói
Ujjjáték.

Jónás ur születésnapja
Humoros.

Délsarki expedíció
Természetes felvétel.

Tisztelettel
AZ IGAZGATÓSÁG.

A makói kerületi munkásbiztosító pénztár
1914. évi július hó 1-től hivatalos helyiségnek megfelelő

6-7-8 szobás lakást keres

ezért felhívja mindazokat, akik ilyen kiadó lakással rendelkeznek, hogy ajánlataikat a munkásbiztosító pénztár igazgatóságánál nyújtsák be, vagy esetleg a hivatalos órák alatt 11-1 óráig a pénztárnál személyesen is értekezhetnek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jó barátok és ismerősök, kik felejtethetetlen anyánk és nagyanyánk

özv. Siket Istvánné Koczka Klára

folyó évi január hó 18-iki végtisztességtételén megjelenni szivesek voltak és ez által mérhetetlen nagy fájdalomukat onyhiteni igyekeztek, hálás köszönetet mondunk nagytiszteletű Nagy Károly ref. lelkész és Kási Gyula kántor uraknak, akik vigasztalásukkal onyhiteni i yekeztek Nemkülönbön Kis Károly disztemetkezést rendező cégnek, pontos kiszolgálásáért.

Makó, 1914. január 19.
A gyászoló család

Szép fehér minőségű

Z A B

továbbá államilag ólomzárolt arankamentes

Luczernamag
kapható Iritz Nándornál Makón.

Kifutó leány

azonnali belépésre felvételik a **DROGÉRIÁBAN, Fötér.**

Földeladás.

A makói pusztán a mezőhegyesi x x x uffelen x x x

12 kis hold föld

szabadkézből örök áron eladó.

Értekezni lehet

Börcsök Imrónél
Halsi Antal tanyáján. Bogarzó 742. szám alatt.

Lucernaföld kaszáásra több évre kiadó.

Értekezni lehet Korchmáros Imre intézőnél Ófeldeákon.

Egy kitűnő karban levő

Yost írógép eladó

Glück Samu cégnél, Makó.

"OLLA" bebizonyított legjobb higiénikus **GUMMI-** különlegesség. Teljes jótállás. Mindenütt kapható. Árjelvények ingyen. **OLLA** gummi gyárakból. Wien II. Praterstrasse 37.

Kedvet mindégy: 1203. sz. tucattja 6 korona, 1204. sz. superfinom tucattja 8 korona.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(249)

30. fejezet.

A. Titkos kortes.

Kati néni szemei csakugy fényltek a rengeteg szent kép látára.

- Szóljon lelkem, drága Piroskám, mi kell? mondá biztatólag. Fáj a szive ugy-e? Azt akarja, hogy imádkozzunk érte a templomban. Óh, az öreg Katát nem kell erre kérni, a „Jézus szive egyesület” tagjai naponta kétszer is imádkoznak a nagyságos kisasszony boldogságáért. Eltaláltam ugy-e? Ezt akarta mondani?

- Nem találta el, Kati néni, viszonzá Piroska és a sok drága szent képet az öreg dajka költönyébe rakosgatta.

- Nem-e? szólt az öreg meg-hökkenne.

- Nem bizony. Hanem azért köszönöm szépen, hogy a templomban megemlékeznek rólam. Hallgasson meg jól Kati néni,

- Hallgatom lelkem kisasszony.

- Az új földesurhoz akar adni a nagvapa.

- Tudom. Az új földesur nagysága igen jó szívű ember. Szereti és szereti a szegényeket. Nekem már legalább is ötszáz forintot adott titokban, hogy osszam el a „Jézus szive egyesület” szegény tagjai közt. Az egyesület minden tagja szegény s bizony sok gazdája akad a kegyes adományának. Oh, mi nagyon szeretjük az új nagyságos urat, ő érte is imádkozunk mindennap.

- Ugy? Szegfű ur a „Jézus szive egyesület” tagjaira is gondolt? rebegte Piroska mintegy önmagával beszélve. Ugyátszik mindenre kiterjeszti a figyelmét, hogy mindenkint: szegényt és gazdagot, kicsit és nagyot megayerjen magának.

- Bizony, nagyon figyelmes az új nagyságos ur, hogy áldja meg az isten minden lépését!

Kati néni nyilatkozata után Piroska kissé elvesztette a bátorságát. Habozott, szóljon-e tovább?

- Ha már belekezdtem, elmondom, gondolta magában. Legfeljebb egy csalódással gazdagabb vagyok, habár nem merem hinni, hogy a nálam levő bizonyosság hatástalan maradjon.

- Öreg szüleim nagyon elszomorítottak szót Piroska rövid szünet után. És nem szeretem az új földesurat, s áldanám az istent, ha nem kellene a feleségévé lennem.

(Folyt. köv).

Tanonczok

fizetéssel felvétetnek a Makói Független Ujság nyomdájában.

Hereföld kiadás.

A lelei köves ut mentén, a 3800 méternél levő 6 kis hold hereföld 4 egymásután következő évre haszonbérbe kiadó. Bővebbet **Erdei Sándornál**, Gróf Vay-uca 14. ujszám alatt.

Tanonc felvétel.

Egy jó házból való fiu tanoncul fizetéssel felvétetik. Ugyanott koptató por jutányos áron eladó.

Dobsa és Tarsai hengermalom
Zöldfa-utca.

Értesítés. Tévedés elkerülése miatt a n. é. közönség tudomására adom, hogy a **Proféta vendéglőben** minden változatlanul van és rendelkezésére áll a n. é. közönségnek. A társadalmi körnek külön szoba áll rendelkezésre **IRITZ SAMUEL özv. CÉG.**

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA” különlegességek urak részére. (Condome) Roulé nak is nevezik. Prima tucattja 4 K. Extrafinom tucattja 6 K. Superfinom tucattja 8 K. Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., 1 K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havibaj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSÁRIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FÖTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Eladó buzaszalma.

Zeidler-féle birtokon 5 öl széles nagy kazlakban idej, 1 éves és két éves ölenkint olcsóért eladó. Értekezni lehet Tamás Mihály Arsdí-utcai malomnál.

Ma szerdán nagy
t o m b o l a
a KÖZPONTIBAN.
Főtombola egy malac!

MENYASSZONYI BÚTOROK

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (régii sörház) Iritz Izsó-féle fatelep-
o o pel szemben. o o
Ugyanott egy fiu tanulónak fölvétetik

Rendkívüli feltűnést keltenek
Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárúkbán állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Gudlin Mátyás
épület és műlakatos
Makó, Megyerház-utca 34. szám.

A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb új rendszerű **takaréktűzhelyeit** készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb háztartási takaréktűzhelyeket, ugyancsak kéménytoldót, üstkatlant, dobkályhát minden alakban és kivitelben a legolcsóbb árban készít.

CZIGÁNYPRIMÁS

„Király Ernő mulat“
ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramfon hanglemezeknek, azonkívül „Sokszor egy szeretnek sira“ „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 2.50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül o-o o-o csakis o-o o-o
Wagner „HANGSZER-KIRÁLY“-nál kaphatók. — Budapest, József-körút 15. a. Alig használit nagy dupla hanglemezeket óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javit! — Lemezek
osere ingyen! — Kérjen nagy óvós! Felvelem a Wagner névre és 15. házszámra fényképes árjegyzéket.

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság“ kiadóhivatalában,

Makói ipar és kereskedelmi társulat.

Az Osztrák-Magyar bank mellékhelye.

Meghívó.

A „Makói ipar és kereskedelmi társulat“ részvényeseit 1914. évi február hó 2-ik napjának d. e. 9 órájára Makón az intézet helyiségében tartandó

43-ik rendes közgyűlésre

van szerencsénk tisztelettel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Három közgyűlési tagnak kirendelése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
 2. Igazgatósági jelentés az 1913-ik üzletéről, felügyelő-bizottság jelentése, az 1913-ik évi mérleg megállapítása, a tiszta haszon hova fordítása, osztalék megállapítása és a felmentvény iránti határozat.
 3. Elnök, alelnök 6 évre való választása. Elnökigazgató, ügyvezető igazgató, 4 igazg. tag 6 évre való választása és fizetések megállapítása.
 4. Az alapszabályok 36., 56. és 58. §-ainak módosítása illetve kiegészítése,
 5. 3 felügyelő bizottsági tag választása és fizetések megállapítása, 2 póttag választása.
 6. Igazgatóság előterjesztése.
- Az 1913-ik évi mérleg, igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés a közgyűlést megelőző 8 napon belül az intézet helyiségében kifüggesztetvén, ott megtekinthetők.
Makó, 1914. január hó 10-én.

Dr. Demkó Pál
elnök.

Jegyzet. Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt akarnak venni, tartoznak részvényeiket a közgyűlést megelőző nap délután 4 óráig az intézet pénztáránál letenni.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.